

13 005 Wijziging van de Wet op het voortgezet onderwijs**NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET NADER EINDVERSLAG**

Ontvangen 12 juli 1978

De commissie wil gaarne vernemen waarom de gewijzigde opzet voor de vaststelling van de normvergoedingen met de wijziging van de overschrijdingsregeling in één wetsontwerp zijn geregeld nu met name de overschrijdingsregeling volgens de commissie meer inhoudt dan een technische herziening.

De ondergetekenden beamen dat de toekenning van de normvergoeding en de regeling van de doorbetaling van de gemeentelijke overschrijdingen twee verschillende onderwerpen zijn. De voorgestelde herziene doorbetalingsregeling is niet een gevolg van het voorgestelde gewijzigde berekeningssysteem van de normvergoeding, maar van de ontwikkelingen in het voortgezet onderwijs sinds het in werking treden van de Wet op het voortgezet onderwijs.

Het v.w.o., h.a.v.o. en het m.a.v.o. wordt gegeven in scholen van verschillende structuren, in categoriale scholen en in scholengemeenschappen van onderling verschillende samenstelling. De regeling van de doorbetaling van de gemeentelijke overschrijdingen in de artikelen 88 en 89 van de Wet op het voortgezet onderwijs is gebaseerd op een doorbetaling van de overschrijding per schooltype. Door de talrijke variaties in schoolsoorten is deze wettelijke regeling praktisch niet uitvoerbaar.

De wijziging van de vaststelling van de normvergoeding was naar de mening van de ondergetekenden noodzakelijk omdat gebleken was dat de wettelijke percentages van 28, 60 en 12 niet juist waren. De wijziging van de doorbetalingsregeling van de gemeentelijke overschrijding was naar de mening van de ondergetekenden vereist omdat de geldende wettelijke regeling in tal van gevallen geen aanwijzing meer gaf hoe en aan welke scholen een overschrijding moest worden doorberekend.

De ondergetekenden leiden uit de vraagstelling van de commissie af, dat de commissie de voorgestelde wijziging van de doorbetaling van de gemeentelijke overschrijdingen niet als een technische herziening aanmerkt, maar als een principiële wijziging. Ook indien dit zo zou zijn, behoeft dat naar de mening van de ondergetekenden nog geen beletsel te vormen om dit onderwerp samen met de gewijzigde vaststelling van de normvergoeding in één wetsontwerp op te nemen.

De ondergetekenden menen dat de ontwikkeling van het voortgezet onderwijs, in het bijzonder het v.w.o., h.a.v.o. en m.a.v.o., in een groot aantal variaties van schooltypen niet alleen een doorbetaling per schooltype prak-

tisch onmogelijk maakt, maar ook de vraag doet rijzen of een dergelijke regeling wel recht doet aan het principe van de doorbetaling van de gemeentelijke overschrijdingen.

De verplichting om overschrijdingen aan eigen scholen ook door te betalen aan het bijzonder onderwijs is de gemeente opgelegd uit hoofde van de eis van financiële gelijkstelling van openbaar en bijzonder onderwijs ten opzichte van de openbare kas. Deze gelijkstelling kan in een situatie waarin het voortgezet onderwijs in verschillende verschijningsvormen voorkomt, worden bereikt door na te gaan of voor dat gemeentelijk voortgezet onderwijs uit de openbare – gemeentelijke – kas meer geld beschikbaar wordt gesteld dan voor dat bijzonder voortgezet onderwijs. Ook bij de doorbetaling per schoolsoort wordt de doorbetaling berekend naar het totaal aantal scholen per schoolsoort. De overschrijdingen en de overschotten die een gemeente heeft bij meer dan één school van die schoolsoort worden dan ook gezamenlijk geteld. Indien de uitkomst daarvan nog een overschrijding betekent, moet de gemeente een bedrag per leerling uitkeren aan de bijzondere scholen in die gemeente alhoewel voor een of enkele gemeentelijke scholen (die met een overschot) geen extra gelden uit de gemeentelijke kas beschikbaar zijn gesteld.

De ondergetekenden menen dat het in het wetsontwerp voorgestelde systeem in de gegeven situatie met de vele variaties in schoolstructuur het meest recht doet aan de eis van financiële gelijkstelling tussen openbaar en bijzonder onderwijs.

De commissie heeft gevraagd een vergelijking over te leggen tussen de werkelijke kosten van de rijksscholen, die als grondslag voor de correlatieberekening hebben gediend enerzijds en de voor deze scholen uit de formule terug te rekenen uitkomsten anderzijds. Deze vergelijking zou de grootte van de afwijkingen aanduiden, die verband houden met de onvolkomenheid van de correlatie tussen de uitgaven voor de rijksscholen en de daarbij gehanteerde factoren.

De ondergetekenden hebben in de memorie van antwoord deze vergelijking niet opgenomen, omdat vanzelfsprekend de werkelijke uitgaven van ieder van de rijksscholen afzonderlijk in de regel niet overeenstemmen met de uitkomst van de berekende normvergoeding voor elk van die rijksscholen. Zij merken op, dat de werkelijke uitgaven van een gemeentelijke school of een bijzondere school evenmin overeenkomen of overeen moeten komen met het berekende vergoedingsbedrag voor die school.

De ondergetekenden hebben reeds opgemerkt, dat voor de rijksscholen geen reserveringsrekening wordt aangehouden. Aangezien de werkelijk gedane uitgaven voor de rijksscholen de maatstaf vormen voor de berekening van de vergoedingsbedragen wordt ieder jaar het totaal van de uitgaven voor die rijksscholen gevormd door de som van de per school gedane werkelijke uitgaven.

Dat wil zeggen, dat een aantal kostensoorten, die niet ieder jaar aan elke school voorkomen (groot onderhoud, vervanging van meubilair bij voorbeeld) jaarlijks slechts in een aantal scholen zijn opgenomen, en dan ook de werkelijke volledige kosten, en in het uitgavenpakket van de andere scholen in het geheel niet, ook niet een reserveringsgedeelte of afschrijvingspercentage.

De gemeentelijke en bijzondere scholen moeten uit de ontvangen normvergoedingen ook de niet elk jaar voorkomende grote uitgaven bekostigen en moeten uit die jaarlijkse normvergoeding een gedeelte reserveren voor die uitgaven.

Het gevolg is, dat een vergelijking van het bedrag van de vergoeding die een school ontvangt en het bedrag van de werkelijke uitgaven per school en per jaar zal verschillen.

De ondergetekenden willen evenwel gaarne voldoen aan het verzoek van de commissie om de gevraagde vergelijking over te leggen. In de onderstaande tabel zijn die gegevens – over het jaar 1976 – opgenomen. Volledigheidshalve zij nog opgemerkt, dat een vergelijking van de werkelijke uitgaven per rijksschool en de uitkomst van de berekening van de normvergoeding volgens het thans geldende artikel 85 voor elke rijksschool eveneens afwijkingen te zien zal geven.

Uitkering volgens norm (nieuw)	Werkelijke uitgaven 1976	Verschillen t.o.v. nieuwe norm
563 679,45	655 488,26	+ 91 808,81
460 089,18	418 352,34	- 41 736,84
338 768,52	373 017,56	+ 34 249,04
312 470,71	303 201,29	- 9 269,42
527 460,17	424 322,93	- 103 137,24
328 569,24	295 542,41	- 33 026,83
337 695,93	386 286,93	+ 48 591,00
505 443,03	434 576,40	- 70 866,63
512 702,38	475 978,46	- 36 723,92
404 532,43	463 330,03	+ 58 797,60
291 009,22	290 327,41	- 681,81
409 368,77	313 271,60	- 96 097,17
311 944,09	365 664,42	+ 53 720,33
313 811,44	365 346,44	+ 51 535,-
409 081,26	385 210,60	- 23 870,66
303 344,00	290 442,23	- 12 901,77
367 499,03	357 495,43	- 10 003,60
406 943,43	448 984,16	+ 42 040,73
441 833,98	424 328,03	- 17 505,95
285 895,06	218 953,80	- 66 941,26
368 035,33	323 259,33	- 44 776,-
517 251,20	522 902,44	+ 5 651,24
419 012,40	338 145,31	- 80 867,09
439 679,12	558 463,65	+ 118 784,53
412 308,71	431 445,03	+ 19 136,32
348 977,49	383 317,18	+ 34 339,69
270 878,80	288 619,85	+ 17 741,05
341 469,36	332 279,63	- 9 189,73
473 494,75	359 474,34	- 114 020,41
495 521,57	377 148,74	- 118 372,83
333 683,40	254 462,17	- 79 221,23
659 504,92	647 578,33	- 11 926,59
337 695,93	364 089,61	+ 26 393,68
361 321,96	385 918,02	+ 24 596,06
507 071,28	627 686,03	+ 120 614,75
350 059,77	390 919,29	+ 40 859,52
457 951,88	594 257,90	+ 136 306,02
299 063,33	325 290,21	+ 26 226,88
439 420,66	482 024,40	+ 42 603,74
526 923,88	482 775,57	- 44 148,31
551 890,64	467 158,89	- 84 731,75
463 037,00	364 880,79	- 98 156,21
429 489,52	483 078,05	+ 53 588,53
555 357,19	649 620,27	+ 94 263,08
179 343,68	229 792,59	+ 50 448,91
456 879,29	430 780,56	- 26 098,73
391 919,82	273 722,86	- 118 196,96
410 977,66	407 550,16	- 3 427,50
611 735,94	775 356,14	+ 163 620,20
395 683,57	365 947,16	- 29 736,41
436 471,03	466 108,50	+ 29 637,47
21 074 252,40	21 074 173,73	- 78,67

De leden van de commissie hebben ook gevraagd naar illustratief cijfermateriaal ten aanzien van de korte-termijnschommelingen. De beschouwing over het voorkomen van deze korte-termijnschommelingen als antwoord op het geuite vermoeden dat deze schommelingen zouden kunnen bestaan, berust gedeeltelijk op theoretische en gedeeltelijk op cijfermatige gronden. Verwezen mag hierbij ook worden naar de memorie van antwoord, stuk nr. 6 zitting Tweede Kamer 1975-1976 van 3 september 1976, blz. 12 e.v. Eerst is, op theoretische gronden, aangetoond dat bij een constante kostenstructuur van de rijksscholen het percentage ter berekening van het bedrag per

school, bij een *regelmatige* groei van rijksscholen, ook *regelmatig* moeten dalen. Onder dezelfde omstandigheden zullen de percentages voor de berekening van het bedrag per klasse en per leerling ook regelmatig moeten stijgen.

Daarbij zijn in de volgende tabel de percentages berekend die toegepast hadden moeten worden als elk jaar opnieuw aan de hand van de uitgaven bij de rijksscholen een correlatieberekening zou zijn opgezet en hieruit de percentages zouden zijn berekend voor de berekening van respectievelijk het bedrag per school, per klasse en per leerling.

	% voor de school	% voor de klassen	% voor de leerlingen
wettelijke regeling	28	60	12
1968	30	10	60
1968	24	14	62
1969	24	12	64
1970	20	19	61
1971	12	28	60
1973	18	30	52

De periode die in bovenstaande tabel wordt bestreken, was onderhevig aan grote veranderingen volgend op de invoering van de Wet op het voortgezet onderwijs. De eerder geschetste tendens met betrekking tot een afnemend percentage voor het aandeel van het schoolbedrag is duidelijk merkbaar, ook een stijgend percentage voor het aandeel van de bedragen per klasse en per leerling te zamen. Verder is er met betrekking tot het 1klasbedrag een stijgende en bij het leerlingenbedrag een dalende tendens merkbaar.

Nu zijn bij deze onderzoeken de veranderingen op zich niet nauwkeurig gevolgd, zodat hiervan geen uitgewerkt cijfermateriaal ter beschikking is. Gesteld kan echter worden dat onregelmatigheden ten aanzien van de tendensen kunnen worden toegeschreven aan toevallige schommelingen van tijdelijke aard. Deze schommelingen worden globaal in bovenstaande tabel weergegeven.

Naar de mening van ondergetekenden is het mogelijk bij algemene maatregel van bestuur een afvlakingsmechanisme ter voorkoming van ongewenste korte-termijnschommelingen in te voeren zonder daarmee in strijd te komen met de tekst van artikel 85 van de wet. Vanzelfsprekend zal het uitgangspunt van de berekeningen moeten zijn het bedrag dat in het betrokken jaar voor de rijksscholen is uitgegeven voor exploitatiekosten.

Per individuele school kunnen daarbij alvorens de correlatieberekening toe te passen korte-termijnschommelingen van de kosten of van bepaalde kostensoorten worden geëlimineerd, bij voorbeeld door van deze kosten een voortschrijdend vijf-jaarsgemiddelde te berekenen.

Bij kosten die zich niet jaarlijks voordoen (bij voorbeeld groot onderhoud) en waarvoor in feite jaarlijks een bedrag zou moeten worden gereserveerd, is dit een alleszins acceptabele werkwijze. Omdat bij toepassing van dit of een ander gemiddelde het totale bedrag der uitgaven als regel niet meer gelijk zal zijn aan de werkelijke uitgaven van het betrokken jaar, is het nodig dat daarna de uitkomsten weer op het niveau van dat jaar worden teruggebracht. Hierdoor wordt bereikt dat de werkelijke uitgaven van de rijksscholen in het betrokken jaar de basis blijven vormen voor de aan gemeentelijke en bijzondere scholen uit te keren vergoedingsbedragen.

De ondergetekenden hebben met belangstelling kennis genomen van de uitgebreide beschouwingen, die de commissie heeft gewijd aan de doorbetalingsregeling van de gemeentelijke overschrijdingen.

De commissie stelt daarbij dat algemeen wordt erkend dat de vergoedingen voor het m.a.v.o. onvoldoende waren, dat van 1974 af geleidelijk aan enkele verbeteringen zijn aangebracht in de vergoedingsregeling en trekt daar-

uit de conclusie dat ook de Regering daarmee feitelijk heeft erkend dat de vergoedingen onvoldoende waren. De commissie heeft dan ook ernstige bezwaren tegen terugwerking van de overschrijdingsregeling omdat in deze gedachtengang de overschrijding niet in de eerste plaats het gevolg is van eigen gemeentelijk beleid, maar van tekortschieten van de vergoedingsnormen.

De ondergetekenden menen, dat deze conclusie van de commissie niet zonder meer onderschreven kunnen worden. Vooreerst is het de vraag wat de betekenis is van het onvoldoende zijn van de vergoedingen voor de m.a.v.o. Men kan van mening zijn dat de subsidiebedragen, die ten behoeve van de jaarlijkse materiële exploitatieuitgaven worden toegekend aan de scholen voor m.a.v.o., de schoolbesturen tot een zuiniger exploitatie noodzaken dan het geval is bij de scholen voor v.w.o. en h.a.v.o.

Indien inderdaad ten gevolge van de verschillende subsidiebedragen het bestuur van een m.a.v.o.-school een ander – zuiniger – beheer moet voeren, bij voorbeeld op het punt van vervanging van versleten meubilair, van schoonmaakwerkzaamheden of anderzins, dan het bestuur van een school voor v.w.o. of h.a.v.o. dat kan doen, kan men spreken van een onvoldoende vergoeding.

Het woord onvoldoende heeft dan de betekenis van onvoldoende ten opzichte van de norm, die scholen voor v.w.o. of h.a.v.o. kunnen hanteren bij hun jaarlijkse exploitatie. Het heeft niet de betekenis – het behoeft het althans niet te hebben – van ontoereikend in die zin dat de vergoedingsbedragen een jaarlijkse exploitatie, ook bij zo zuinig mogelijk beheer, niet mogelijk maken. De scholen voor m.a.v.o. zijn met de inwerkingtreding van de Wet op het voortgezet onderwijs gevormd door omzetting van scholen voor u.l.o. Ten behoeve van de jaarlijkse exploitatieuitgaven van de scholen voor u.l.o. stelde elke gemeente, waarin scholen voor u.l.o. waren gevestigd, een bedrag per leerling vast.

Deze bedragen verschilden per gemeente en in vele gevallen was het verschil aanzienlijk. Dit had tot gevolg dat het beheer van de scholen ook op verschillende manieren gevoerd kon worden, waarbij in de ene gemeente een royaler bestedingspatroon kon worden aangehouden dan in een andere gemeente. Aangezien deze verschillende subsidiebedragen door de jaren heen zijn toegekend en daarbij een exploitatie van de school mogelijk bleek, geven zij geen enkele grond voor de veronderstelling dat alleen in de gemeente(n) waar de hoogste bedragen per leerling werden vastgesteld de subsidiebedragen voldoende waren en in alle andere gemeenten onvoldoende, in de zin van ontoereikend om beheer te kunnen voeren. Wel is de vraag gerechtvaardigd of de verschillen in subsidiebedragen noodzakelijk en verantwoord waren en voortvloeiden uit een verschil in noodzakelijk te maken uitgaven. Deze vraag is door ambtsvoorgangers van de ondergetekenden ontkennend beantwoord en het beleid is er in de afgelopen jaren op gericht geweest om naar een landelijke norm de vergoedingsbedragen vast te stellen en bij het bepalen van die norm rekening te houden met de normvergoeding die voor het v.w.o. en h.a.v.o. wordt gehanteerd. Dit heeft er toe geleid, dat sinds het inwerkingtreden van de Wet op het voortgezet onderwijs de vergoedingsbedragen voor de scholen voor m.a.v.o. zijn verhoogd in vergelijking met de bedragen, die de gemeenten voor het u.l.o. vaststelden. De ondergetekenden kunnen op grond van deze overwegingen niet de conclusie onderschrijven, dat de vergoedingsbedragen in het verleden onvoldoende waren in de zin van ontoereikend, zelfs voor een zo zuinig mogelijk beheer. *Zij kunnen diensgevolge ook niet de gevolgtrekking maken die de commissie maakt, nl. dat de vergoedingsbedragen voor het m.a.v.o. wel tot overschrijdingen bij de gemeenten moesten leiden en dat derhalve een terugwerking van de doorbetalingsregeling uit dien hoofde op ernstige bezwaren stuit.* Opgemerkt kan nog worden, dat wat de vergoeding voor het v.w.o. en h.a.v.o. betreft er eveneens gemeenten zijn, die de vergoedingsbedragen overschrijden, een aantal dat met de vergoedingen uitkomt terwijl bij het bijzondere onderwijs in het algemeen gesproken de scholen met de toe-

gekende vergoedingsbedragen goed kunnen rondkomen. Het verheugt de ondergetekenden daarom, dat het Ministerie van Binnenlandse Zaken het initiatief heeft genomen om een groot aantal gemeentebesturen en de vereniging van Nederlandse Gemeenten te vragen een vergelijkend onderzoek in te stellen naar de verschillen bij de gemeentelijke scholen voor v.w.o., h.a.v.o. en m.a.v.o. en de rijksscholen. Ambtenaren van het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen werken aan dit onderzoek mee en de benodigde gegevens over de exploitatieuitgaven bij de rijksscholen worden ter beschikking gesteld.

De opmerking van de commissie dat de verbeteringen van de uitkeringen voor het m.a.v.o. niet noodzakelijk gekoppeld behoeven te zijn aan dit wetsontwerp is juist. Volgens het huidige artikel 87 stelt de Minister jaarlijks een bedrag per school per klasse en per leerling vast. Dit artikel laat inderdaad ruimte voor een wijziging in die bedragen. Het onderhavige wetsontwerp bepaalt evenwel dat de Minister dezelfde bedragen per ruimte-eenheid en per leerling voor het m.a.v.o. moet vaststellen als voor het v.w.o./h.a.v.o. Een dergelijk voorschrift ontbreekt in de huidige wettekst. De commissie vraagt verder of de overschrijdingsregeling uitermate onbillijk kan werken indien bij voorbeeld een gemeente als enige school een relatief dure onderhoudt, waardoor het bijzondere onderwijs hoge overschrijdingsbedragen krijgt uitgekeerd, of omgekeerd een relatief goedkope school, waardoor het bijzondere onderwijs geen overschrijdingsuitkering ontvangt. De ondergetekenden wijzen er op, dat voor die gevallen, waarin een gemeentelijke of bijzondere school in bijzondere omstandigheden verkeert, artikel 90 van de Wet op het voortgezet onderwijs een regeling treft.

Op de vraag van de commissie of de overschrijdingsregeling niet beperkt zou moeten worden tot uitgaven waardoor het onderwijsniveau wordt verhoogd, antwoordden de ondergetekenden dat deze beperking eerst zou kunnen worden aangebracht na wijziging van de wetsartikelen, die op de doorbetalingsregeling betrekking hebben. Indien tot wijziging van die artikelen wordt besloten, willen de ondergetekenden deze mogelijkheid van beperking in de overwegingen betrekken.

De vraag of de kosten voor de rijksscholen een deugdelijke basis vormen voor de uitkeringsregeling beantwoorden de ondergetekenden bevestigend. Deze rijksscholen vormen reeds sinds 1956 de basis voor de uitkeringen aan het v.h.m.o., later v.w.o. en h.a.v.o. en in die jaren is niet gebleken dat de rijksscholen niet als maatstaf voor de uitkeringen konden fungeren. De kosten die indirect aan de rijksscholen worden besteed zijn in de uitgaven verwerkt. Het opslagpercentage van de Rijksgebouwendienst bedraagt 5 pct. Het is de ondergetekenden niet duidelijk wat bedoeld wordt met de verwijzing naar «Het Schoolblad» van 9 maart 1978 en met de vraag of de diverse normbedragen voldoende zijn. De begroting van het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen vermeldt telkenjare het bedrag dat beschikbaar wordt gesteld voor de exploitatieuitgaven van de rijksscholen voor v.w.o., h.a.v.o. en m.a.v.o. De uitgaven van deze scholen worden gedaan aan de hand van begrotingen van uitgaven, die voor elke school worden vastgesteld. Deze begrotingen bevatten geen normposten.

De normbedragen, die bij de vaststelling van de rijksvergoeding ten behoeve van de exploitatieuitgaven van gemeentelijk en bijzondere scholen worden vastgesteld, zijn uitsluitend bedragen per school, per klasse en per leerling (in het wetsvoorstel vast bedrag, bedrag per ruimte-eenheid en per leerling) alsmede de bedragen die daarenboven worden toegekend voor administratiekosten en contributies. De commissie ziet als mogelijkheid om aan de door haar gesignaleerde bezwaren tegemoet te komen de indiening van een novelle die de ingangsdatum van de gewijzigde doorbetalingsregeling op 1 januari 1979 stelt. Deze mogelijkheid zou niet op bezwaren behoeven te stuiten, aldus de commissie, aangezien toch een ontwerpwijzigingswet op de voorgestelde regeling moet worden ingediend omdat artikel II, lid 1, niet uitgevoerd kan worden. De ondergetekenden menen, dat het tijdstip van 1 maart 1978, waarvoor de gemeenten de overschrijdingsbedragen

moeten vaststellen, niet als een fatale termijn mag worden aangemerkt en dat uit dien hoofde de indiening van een ontwerp-wijzigingswet niet noodzakelijk is. De ondergetekenden moeten naar aanleiding van de opmerkingen over het verschil in toegevoegde ruimte-eenheden tussen het m.a.v.o. enerzijds en het v.w.o.-h.a.v.o. anderzijds mededelen, dat het onderzoek naar dit verschil in de werkgroep nog gaande is. De conclusie die de commissie trekt, dat de gemeenten het tekort voor hun rekening moeten nemen wanneer de budgettaire positie van het Rijk een aanpassing niet zal toelaten, veronderstelt wederom, dat dit niet-aanpassen automatisch tot overschrijdingen moet leiden. Zoals uit het voorgaande blijkt bestrijden de ondergetekenden deze opvatting. De ondergetekenden betreuren het, dat de commissie het standpunt van de Regering, dat het van de budgettaire mogelijkheden zal afhangen wanneer het vaste bedrag kan worden aangepast aan de resultaten van het onderzoek naar de hoogte van dat bedrag, bijzonder onbevredigend vindt. De ondergetekenden hebben duidelijk willen maken, dat de hoogte van dat bedrag niet door dit wetsontwerp wordt bepaald. Dat bedrag wordt, als bedrag per school, ook thans door de Minister vastgesteld. Het wetsontwerp brengt in dat opzicht geen verandering en een wijziging van het bedrag is niet afhankelijk van de tekst van artikelen van dit wetsontwerp maar van de financiële ruimte. De ondergetekenden hebben niet bedoeld te zeggen, dat zij de motie-Van Ooyen (stuk nr. 21) niet wensen uit te voeren.

Naar aanleiding van het verzoek om gegevens over de gevolgen van dit wetsontwerp voor het gemeentelijk budget moeten de ondergetekenden er op wijzen, dat geen gegevens over de werkelijke materiële uitgaven van de gemeentelijke scholen voor v.w.o.-h.a.v.o. en m.a.v.o. aan het ministerie worden verstrekt door de gemeenten. Het hiervoor genoemde onderzoek door Binnenlandse Zaken zal naar de ondergetekenden verwachten meer inzicht geven in de financiële situatie. De commissie Taakstellende Normen heeft nog geen adviezen uitgebracht. De advisering door deze commissie is vertraagd omdat een enquête onder de bijzondere scholen voor v.w.o. en h.a.v.o. naar de werkelijk gedane uitgaven voor de verschillende exploitatie-onderdelen, welke enquête door de vertegenwoordigers van het bijzonder onderwijs in die commissie is gehouden, bijzonder tijdrovend bleek te zijn, zowel wat het verkrijgen van de gegevens betreft als de verwerking daarvan.

Met betrekking tot de vraag over de gedachtengang van artikel 85 kan het volgende worden gezegd. De ondergetekenden zijn het eens met de opmerking die de commissie maakt, dat de berekeningsmethode die de commissie aangeeft leidt tot uitkomsten, waaruit direct de bedragen, bedoeld in het derde lid onder b, c en d van artikel 85, kunnen worden vastgesteld.

De ondergetekenden menen dat de correlatie volgens verschillende methoden kan worden berekend. De methode die in het wetsontwerp is gevolgd is inderdaad een andere dan die welke de commissie aangeeft. De ondergetekenden hebben voor deze methode gekozen omdat zij het meest aansluit bij de huidige tekst van artikel 85. Zij hebben daarbij tevens willen doen uitkomen dat de voorgestelde wijziging geen fundamentele verandering van het vergoedingssysteem beoogt, maar slechts een verbetering van de berekeningswijze van de vergoedingsbedragen door de percentages jaarlijks te doen vaststellen. Zij geven de commissie toe dat de door de commissie aangegeven methode eveneens had kunnen worden gevolgd. Wel zou, naar hun mening, het verwoorden van deze methode in artikel 85, tot een ingewikkelde formulering aanleiding hebben gegeven. De ondergetekenden merken naar aanleiding van de vragen, die aan het slot van het nader eindverslag zijn gesteld nog op, dat zij niet kunnen onderschrijven dat de in het wetsontwerp opgenomen methode een omwegconstructie zou zijn. Zij menen bovendien dat de in die alinea aangegeven methode, waarbij de vaststelling van het totaalbedrag dat aan exploitatiekosten is uitgegeven (dus aan alle rijksscholen gezamenlijk) en de aantallen ruimte-eenheden en leerlin-

gen, beide laatste aantallen voor elke rijkschool afzonderlijk, niet tot uitkomst geeft welk deel van de uitgaven aan een ruimte-eenheid, een leerling en een vast bedrag per school moet worden toegerekend.

De Minister van Onderwijs en Wetenschappen,
A. Pais

De Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen,
K. de Jong Ozn.